

Efesierbrevet Inledning

Introduktion: Efesos var ett viktigt ekonomiskt centrum i antiken och berömt för Artemistemplet, där kärleksgudinnan Diana tillbads, se Apg 19:28. Paulus hade grundat församlingen och han bodde här i flera år, se Apg 19:10; 20:31. Apollos, Aquila och Priscilla undervisade församlingen. Senare avskilde Paulus Timoteus till att bli deras pastor under en tid, se 1 Tim 1:3.

Brevet är ett av de fyra "fängelsebrev" som Paulus skrev från Rom. De andra är breven till Kolossai, Filippi och Filemon. Det är troligt att flera av dem skickades samtidigt. Tychikus omnämns som budbärare både i brevet till Efesos och till Kolossai, se Ef 6:21; Kol 4:7-9.

Struktur:

1. Den troendes position i Jesus, kapitel 1-3.
2. Den troendes gärningar i Jesus, kapitel 4-6.

Skrivet: 61 e.Kr.

Till: Efesos med omnejd, se vers 1. Brevet är troligen ett rundbrev som skickades till flera församlingar i Mindre Asien, som Smyrna, Pergamon, Laodikeia osv.

Från: Rom. Brevet är skrivet under Paulus tvååriga fångenskap i Rom, se Ef 3:1; 4:1; Apg 28:30.

Författare: Paulus, se vers 1.

Budbärare: **Tychikus**, se Ef 6:21. Med honom fanns även **Onesimus**. De överlämnar brevet till Efesos och stannar där en tid innan de fortsätter österut med brevet till staden Kolossai

och det personliga brevet till Filemon, se Kol 4:7, 9.

DEN TROENDES POSITION I JESUS (kap 1-3)

Hälsning

¹ [Från:] Paulus [betyder "den lille"],
genom Guds vilja apostel (sändebud, ambas-
sadör) åt Jesus den Smorde (Messias, Kristus)
till de heliga som bor i Efesos,
de som tror på (är trogna, lojala mot) Jesus den
Smorde (Messias, Kristus).

*[I de äldsta handskrifterna saknas orden "i Efe-
sos". Brevet har inga personliga hälsningar,
trots att Paulus hade många kontakter i Efesos.
Det talar för att brevet var ett rundbrev som
lästes upp i flera församlingar. Den kopia som
var adresserad till regionens huvudstad Efesos,
hade troligtvis med det namnet här i inledningen,
medan kopian som hänvisningen i Kol 4:16 syftar
på kan ha haft orden "i Laodikeia" i stället.]*

² Låt nåd (Guds oförtjänta favör, välsignelse)
vara med er och frid (harmoni, lycka, välgång)
från Gud vår Fader och Herren Jesus den Smorde
(Messias, Kristus).

Lovsång till Gud

*[Vers 3-14 är en enda lång mening i grekiskan,
den längsta i hela Bibeln! Paulus var en lärd
man, så anledningen till att han ibland skriver
långa meningar beror inte på att han är okunnig*

i det grekiska språket. I stället är det ett sätt att uttrycka sin entusiasm. På samma sätt som en talare blir ivrigare och pratar snabbare och mer engagerat, blir Paulus engagerad när han börjar skriva om alla välsignelser Jesus har gett den troende, och låter adjektiven flöda!]

³ Välsignad (lovad, prisad) är vår Herre Jesu den Smordes (Kristi) Gud och Fader, som har välsignat oss med varje andlig välsignelse i det himmelska [*i de himmelska världarna, i den andliga dimensionen*] i den Smorde (Messias, Kristus).

⁴ I kärlek [*som är osjälvisk och utgivande*] utvalde (*personligen handplockade*) han oss i honom innan världens nedkastande [*gr. pro kosmos katabole – dvs. före syndafallet då Guds ordnade världssystem raserades*], för att vara heliga (*helgade och avskilda*) och utan fläck inför honom (*i hans åsyn*).

⁵ Han förutbestämde att vi skulle bli adopterade som hans egna genom Jesus den Smorde (Kristus) – efter hans önskan (*längtan*) och vilja –

⁶ [*så att vi kan ge honom*] pris och ära för den underbara (*ljuvliga*) nåden, vilken han så fritt gav till oss i den Älskade.

⁷ I honom har vi befrielsen (*förlossningen*) [*i Jesus är vi friköpta och har/äger – på grund av att lösensumman är betald – alltid full tillgång till återlösningen*] genom hans blod, [*vi har*] förlåtelsen för (*friheten från*) [*vi är fria*]

och har inte längre något som binder oss till/ överträdelserna (synderna, bristerna), tack vare hans rika nåd (enligt hans nåds rikedom)

⁸ *som överflödade till (in i) oss [som han överöste oss med] i all vishet (klarhet) och insikt (praktisk visdom).*

[Insikten innebär förstånd att kunna tillämpa visheten på ett klokt sätt. Återlösningen eller "friköpandet" står i grekiskan i bestämd form i vers 7 och syftar troligtvis även på den återlösning som också varje far och mor praktiskt kände till genom ceremonin som kallas Pidjon haben (hebreiska för "friköpandet av sonen") och som praktiseras än i dag bland ortodoxa judar. Se kommentar till Luk 2:23.]

⁹ *Han har låtit oss få veta sin dolda vilja (hemliga plan och syfte, sin viljas mysterium). Det är helt i linje med hans goda (glädjefyllda) önskan som han förutbestämt genom sig själv.*

¹⁰ *Han planerade att vid tidsepokernas fullbordan [när det nuvarande styret över jorden har uppfyllt sitt mått], i den Smorde (Messias, Kristus) lägga (placera, förena) allt i himlarna och på jorden under hans ledarskap.*

¹¹ *I honom [genom att vår ande är ett med Jesu Ande] har vi också fått ett arv, eftersom vi på förhand har blivit utvalda av honom som (aktivt deltar och medverkar och) låter allt ske efter sin vilja och sitt beslut,*

¹² *så att vi som tidigare [innan tidens slut] har*

satt vårt hopp till den Smorde (*Messias, Kristus*) ska leva för att prisa och ge honom ära.

¹³ I honom har ni också hört det sanna ordet, det glada budskapet om er frälsning (*befrielse, bevarande, helande, trygghet*), och satt er tro (*tillit*) till honom. Ni blev beseglade (*märkta*) med den utlovade helige Ande (*ni har fått den helige Andes sigill*).

¹⁴ Den [*helige Ande*] är en handpenning (*garanti, ett sigill*) på vårt arv fram till den fulla återbetalningen av Guds egendom [*hans folk*], för att hans ära (*majestät, härlighet*) ska prisas.

[Ett sigill var den märkning som garanterade att en försändelse kom fram intakt till mottagaren, på samma sätt är den helige Ande den garant som gör att vi kommer fram till vår destination.]

Tacksägelse och bön

¹⁵ Därför [*tack vare de underbara sanningarna i tron som beskrivits i vers 3-14, och särskilt de två sista verserna om den helige Ande*], och eftersom jag [*Paulus*] har hört om

er tro på Herren Jesus och
er kärlek [*som är osjälvisk och utgivande*] till alla
de heliga (*Guds folk*)

¹⁶ upphör jag inte att tacka [*Gud*] för er, när jag nämner er i mina böner (*en tacksägelse med glädje som väller fram inifrån*).

17 Jag ber att vår Herre Jesu den Smordes (*Kristi*) Gud, härlighetens Fader, ska ge er en ande av

vishet (*insikt, gudomlig kunskap*) och uppenbarelse (*att synliggöra något som varit dolt*), så att ni får full kunskap om honom.

18 Att era hjärtans ögon ska få flöda i ljus så att ni kan se [*verbformen indikerar att ögonen har öppnats i dåtid med ett nuvarande resultat att de nu kan ha en klar förståelse av*]:

Vilket glädjerikt hopp han har kallat er till. Hur rikt på härlighet (*ära*) hans arv är i de heliga (*hans folk*).

19 Hur enorm (*omätbar, obegränsad, överlägsen*) hans styrka (*makt*) är i oss som tror,

i enlighet med den verksamma (*operativa*) styrkan av hans (*manifesterade*) makt.

20 Samma kraft använde (*verkade*) han i den Smorde (*Messias, Kristus*) när han uppväckte (*reste upp*) honom från de döda och satte honom på sin högra sida [*Ps 110:1; Apg 2:34*] i det himmelska (*i de himmelska världarna*).

21 Högt över varje:

ärkehärskare (*ledare från urgamla tider, militär term för general, den högsta ledaren*) och auktoritet (*militär term för delegerad auktoritet*)

och makt (*makt utifrån antal, militär term för kraften av en stor armé*)
och härskare (*herre, som har makt över en region*)

och över varje namn på allt som är namngivet [*över varje titel som kan ges, över varje sjukdom, ja, över allting som har ett namn, se Rom 8:38*] inte bara i den här tidsåldern, utan också i den kommande.

²² Gud har lagt allt under Jesu fötter [*Ps 8:7*] och utsett (*krönt*) honom till att vara församlingens huvud,

²³ som är hans kropp, helheten som uppfyller allt i alla [*hela skapelsen, för i den kroppen bor fullheten av Jesus som gör allt helt, och ständigt fyller alla överallt med honom själv*].

2

Från död till liv

[*Vers 1-7 är en enda lång mening med flera bisatser i grekiskan.*]

¹ Ni var [*andligt*] döda i era överträdelser (*snedsteg, felsteg*) och synder

² som ni förut levde (*vanemässigt vandrade*) i, efter denna världens tidsålder [*levnadssätt, dvs. samhällssystem med föränderlig etik och moral*], efter fursten (*härskaren, prinsen*) över luftens (*den lägsta atmosfärens*) herravälde – den ande som nu verkar i olydnadens barn [*de rebelliska, de som inte tror, de som går emot Gud*].

³ Bland dessa levde (*var; vistades*) vi också alla (*var och en*) en gång i vårt kött (*vår fallna gamla naturs*) begär (*lustar*), när vi [*ständigt*] gjorde vad köttet och tankarna ville (*ordagrant: "när vi gjorde köttets vilja och dess tankar"* dvs. *lydde kroppens och sinnets impulser*). Vi var av naturen [*sedan födseln*] vredens barn – [*vi*] liksom de andra ...

[Vi var i vårt naturliga syndiga tillstånd på väg mot straffdomen – Guds vrede mot synden – liksom resten av mänskligheten.]

⁴ Men Gud – som är rik på barmhärtighet (*full av medkänsla; överflödande i nåd*) (*gr. eleos*) på grund av sin stora (*obegränsade*) kärlek som han älskade oss [*så mycket*] med,

⁵ fast vi var [*andligt*] döda genom [*våra*] överträdelser (*snedsteg, felsteg*) – gjorde oss levande tillsammans med den Smorde (*Messias, Kristus*). Av nåd (*gr. charis*) är ni frälsta!

[Gud älskar oss med en kärlek (gr. agape) som är osjälvisk, utgivande och rättfärdig och han ger sina barn av samma liv som uppväckte Jesus från de döda. På grund av Guds godhet och favör (som inte kan förtjänas), är vi räddade (befriade, helade och bevarade till ett evigt liv med honom). De grekiska verbformerna uttrycker en fullbordad handling "ni är som har blivit frälsta", se även vers 8.]

⁶ Och han uppväckte oss tillsammans med

honom och satte oss [*gav oss delat säte*] med honom i det himmelska (*de himmelska världarna*) i den Smorde (*Messias, Kristus*) Jesus,
⁷ så att han i kommande tidsåldrar kan visa på sin nåds (*gr. charis*) rikedom som överflödar (*överträffar; når längst*) i godhet (*vänlighet, mildhet, rättrådighet*) [*Gal 5:22*] mot oss i den Smorde (*Messias, Kristus*), Jesus.

⁸ För av nåden [*på grund av Guds oförtjanta favör och välvilja*] är ni frälsta (*räddade, befriade, helade, bevarade*) genom tro (*trofasthet, förtröstan*), och detta inte av (*utifrån/utav*) er själva – Guds gåva är det (*presenten/offergåvan är från Gud*) [*både nåden (gr. charis) och gåvan (gr. doron) står i bestämd form*] –

⁹ inte av (*utifrån*) gärningar [*goda handlingar; eget arbete och slit*], så att ingen ska [*kunna*] berömma sig (*ta åt sig äran; ståta och bli högfärdig*).

¹⁰ För vi är hans hantverk [*Guds mästerverk – hans konstnärliga arbete och poetiska verk*] skapade (*som formats, omdanats*) i den Smorde (*Messias, Kristus*) Jesus till [*att utföra*] goda gärningar [*ett gott arbete i allt*], som Gud har förberett [*utsett och gjort redo i förväg, se även Rom 9:23*] så att vi ska (*för att vi skulle*) vandra i dem [*leva i det Gud planerat*].

[*Det grekiska ordet för hantverk, poiema, har även gett oss orden poem och poesi. Paulus*

använder det också om Guds skapelseverk i Rom 1:20. Den förste personen som blir fylld av den helige Ande är Betsalel (2 Mos 31:2-3) som är en hantverkare som ska formge tabernaklet. Jesus kallas även "hantverkarens son" (Matt 13:55).]

Jesus förenar hedningar och judar

¹¹ Kom därför ihåg att ni förut var hedningar i köttet, ni kallades omskurna av dem som [bara] genom ett ingrepp gjort av mänskliga händer i köttet kallar sig omskurna.

[Omskärelsen av judiska pojkar är ett tecken på Guds eviga förbund med Abraham, se 1 Mos 17:10-12. Redan på Moses tid gjorde Gud klart att det inte räckte med det fysiska tecknet – hjärtat behövde också omskäras, se 5 Mos 10:16; 30:6; Jer 4:4. Ceremonin utförs på den åttonde dagen efter födseln och kallas brit mila. Hebreiska ordet för omskärelse är mila och förbund heter brit.]

¹² Kom ihåg att ni då levde utan (var separerade från) den Smorde (Messias, Kristus), utestängda från medborgarskap (utan en medborgares rättigheter) i Israel, och främlingar utan någon del i löftesförbundet. Ni var utan hopp och utan Gud i den här världen.

¹³ Men nu, i den Smorde (Messias, Kristus) Jesus har ni som en gång var så långt borta kommit nära, genom den Smordes (Kristi) blod.

¹⁴ För han är vår frid (harmoni och enhet), han har skapat (format) oss båda [jude och hedning]

som en [*kropp*], och har brutit ner (*upplöst*) den skiljemur som fanns mellan oss,

¹⁵ genom att i sitt [*eget korsfästa*] kött ta bort (*annullera*) fiendskapen, orsakad av budordens undervisning [*gr: nomos entolon*], uttryckta i lärosatser (*dogmer*; *mänskliga föreskrifter* – *gr: dogma*). [*Matt 5:17; Rom 10:4; Gal 3:23-25*]

[I templet i Jerusalem hade hedningar bara tillgång till den yttre förgården (Upp 11:2). Det var här offerdjur såldes, Jesus undervisade osv. Den judiske historikern Josefus skriver att det fanns en 3 alnar (1,3 meter) hög stenmur som begränsade tillträdet till de inre delarna (kvinnornas förgård, templets förgård där brännofferaltaret fanns och själva templet). Längs med barriären fanns skyltar med en röd varningstext på grekiska och latin: "Ingen främling får träda innanför templets inhägnad! Den som överträder bär själv ansvaret för sin död, som kommer att bli följd." Hittills har två sådana varningsskyltar hittats. Den första hittades 1871 och finns på Istanbuls arkeologiska museum. Ett fragment från en annan sten som hittades 1936 finns i Jerusalem på Israel Museum. Se även Apg 21:29.]

Han gjorde detta för att från de två [*jude och hedning*], i sig själv, skapa en ny människa och på så vis bereda frid,

¹⁶ och återföreana (*försona*) båda i en kropp till Gud genom korset, och därigenom i honom själv

döda fiendskapen.

¹⁷ Han kom och predikade de glada nyheterna om frid till er [*hedningar*] som var långt borta och [*frid*] till dem [*judarna*] som var nära.

¹⁸ För det är genom honom som vi båda genom [*den helige*] Anden har tillträde till Fadern [*så att vi kan närma oss honom*].

¹⁹ Därför är ni inte längre främlingar (*okunniga, utan del i frälsningen*) och flyktingar (*som saknar en medborgares rätt*), utan ni delar medborgarskapet med de heliga (*Guds eget folk*) och tillhör Guds familj.

²⁰ Ni har blivit uppbyggda [*som ett heligt tempel*] på apostlarnas och profeternas grund, med Jesus den Smorde (*Messias, Kristus*) själv som hörnstenen [*som är den första stenen i bygget, som alla andra stenar riktas efter*].

²¹ I honom är hela byggnaden (*huset*) tätt sammansluten (*hopbunden, hopsvetsad*) och fortsätter att växa (*höja sig*) till ett heligt tempel i Herren.

²² I honom blir också ni [*hedningar*] sammanfogade [*med judarna*], för att forma en fast boning [*till att vara ett heligt tempel*] för Gud i (*genom*) Anden.

3

Guds plan uppenbarad: evangeliet till hedningarna

¹ Av den anledningen [*att jude och hedning är en kropp som tillsammans formar ett Guds tempel*,

se Ef 2:11-22], är jag, Paulus, en fånge för Jesus den Smorde (*Messias, Kristus*), för er hedningars skull ...

[Meningen är oavslutad, något som inte är ovanligt i den antika brevstilen. Efter en beskrivning av apostelns uppgift återupptas den påbörjade meningen antingen i vers 8 eller vers 14.]

² Jag antar att ni har hört om den nåd som tilldelats mig med tanke på er (*för er skull*).

³ Hur jag fick veta mysteriet (*hemligheten*) genom en direkt uppenbarelse, som jag just nu kortfattat skrivit till er om [Ef 2:1-20].

⁴ När ni läser detta kan ni förstå min insikt (*kunskap*) om den Smordes (*Kristi*) mysterium (*hemlighet*) [*den dolda, gömda planen om Jesus*],

⁵ som i tidigare generationer inte var känd (*avslöjad*) för människor, på det sätt som den nu genom [*den helige*] Ande har blivit uppenbarad för hans heliga apostlar och profeter:

⁶ Att hedningarna nu är medarvingar [*med judarna*], medlemmar av samma kropp och delaktiga i samma löfte i den Smorde (*Messias, Kristus*) genom evangeliet (*det glada budskapet*).

⁷ Jag har blivit en tjänare av detta evangelium genom Guds nåd (*oförtjänta favör*), som gavs till mig genom hans verksamma mäktiga kraft.

Den goda nyheten om frälsningen!

[Några år tidigare, när Paulus skrev Första Korintierbrevet från just Efesos, kallade han sig

själv den minste bland apostlarna, se 1 Kor 15:9. Nu benämner han sig som den minste bland de heliga – de troende. Om ytterligare några år, i mitten på 60-talet e.Kr. kallar han sig ”den störste bland alla syndare”, se 1 Tim 1:15.]

⁸ Åt mig – den minste av de minsta bland alla heliga [*Guds folk*] – gavs denna nåd (*favör*) [*privilegium*] att

predika evangeliet (*förkunna de goda nyheterna; evangelisera*) för hedningarna

om den Smordes (*Messias, Kristi*) ofattbara (*outgrundliga, obegripliga*) rikedom [*Job 5:9; 9:10*]

⁹ och upplysa alla [*människor*] vad den förvaltrade planen [*angående hednafolkens frälsning*] innebär

– detta mysterium som genom tidsåldrarna [*fram till nu*] varit dolt hos (*i*) Gud, han som skapade allting [*genom Jesus den Smorde*].

[I sina brev anknyter Paulus ofta till den lokala kontexten och förmedlar en ny och djupare mening. Här använder han det grekiska ordet mysterion (hemlighet), en term som även var vanligt förekommande i hedniskt religiösa sammanhang i Efesos. Paulus hade fått uppdraget att avslöja den sedan skapelsen förborgade hemligheten och öppet lägga fram fakta: Guds glada budskap gäller inte några få utvalda, utan är riktat till alla människor.]

¹⁰ Nu skulle Guds vishet i sin *[rikliga]* mångfald göras känd genom församlingen för furstarna och väldigheterna (*makterna*) i det himmelska (*i de himmelska världarna*) [*Ef 6:12*].

¹¹ Detta i enlighet med det eviga beslut (*syfte; planen från tidsåldrarnas begynnelse*) som han [*Gud*] utförde [*förverkligade*] i den Smorde (*Messias, Kristus*) Jesus vår Herre.

[Det grekiska ordet för beslut, prothesis har betydelsen "att målmedvetet lägga fram inför" och det används i den grekiska översättningen av GT, Septuaginta, om de skådebröd som varje sabbat lades fram på bordet i tabernaklet och senare i templet. Se 2 Mos 25:30; Matt 12:4; Joh 6:35.]

¹² I honom [*Jesus*] och genom tron på honom (*genom hans trofasthet*) har (*äger*) vi frimodighet och [*fritt*] tillträde [*att med oreserverad frihet och utan fruktan närma oss Gud*] i tillförsikt – genom tron på honom (*genom hans trofasthet*).

¹³ Därför ber (*uppmanar*) jag er att inte tappa modet (*bli uppgivna; förtröttas*) på grund av mina lidanden (*problem*) [*de pressade svårigheter jag befinner mig i*] för er skull, något som [*ju*] är en ära för er (*är er ära/härlighet*).

Bön för församlingen

[Detta är Paulus andra bön i detta brev, den första står i Ef 1:15-23. I grundtexten är vers 14-21 en enda lång väl strukturerad mening. Bönen börjar och avslutas med lovprisning. Själva bönen har

flera delar där resultatet av varje stycke leder vidare till nästa del.]

¹⁴ Av den anledningen [*att vi är frälsta genom nåd, Ef 2:1-10, och att vi alla troende är en kropp i Jesus, Ef 2:11-12*], böjer jag mina knän inför Fadern.

¹⁵ Från honom har varje familj (*stam, släkte – gr. patria*) i himlen och på jorden fått sitt namn (*karaktär*). [*Det grekiska ordet för familj patria är snarlikt fader, gr. pater i vers 14.*]

¹⁶ Jag ber att han, från sin härlighets rikedom, ska ge er kraft så att ni blir styrkta i er inre människa genom hans Ande,

¹⁷ så att den Smorde (*Messias, Kristus*) genom tron kan bo (*bosätta sig; ha ett permanent hem*) i era hjärtan när ni blivit [*djupt*] rotade och [*stadigt*] grundade i kärlek [*Guds rättfärdiga, osjälviska och utgivande kärlek*].

¹⁸ Detta så att ni fullt ut – tillsammans med alla de heliga [*Guds folk*] – ska kunna förstå (*begripa; ta in*)

bredden och

längden och

höjden och

djupet [*i Guds kärlek – alla dimensioner i det andliga templet, se Ef 2:21*],

¹⁹ och [*att ni kan lära*] känna (*personligen få erfara*) den långt mer överflödande kunskapen av den Smordes (*Messias, Kristi*) kärlek [*som är*

rättfärdig, osjälvisk och utgivande] – så att ni kan bli helt uppfyllda med all Guds fullhet.

[Detta är crescendo och det slutgiltiga målet i bönen: Att de kristna blir en kropp som är helt uppfylld av Gud själv. Som brukligt i judiska böner avslutar nu Paulus bönen med en "doxologi" – ett lovprisande av Gud:]

²⁰ Nu till den som förmår *[har kraft och möjlighet]* att göra allt *(alla saker)*, långt utöver *(mycket mer än)* vad vi kan fråga efter *(be om; begära, önska)* eller *[ens]* tänka *(förstå, fatta)*, genom *(efter; i enlighet med)* den kraft som *[effektivt]* verkar *(gr. energeo)* i oss:

²¹ Honom tillhör äran i församlingen och i den Smorde *(Messias, Kristus)* Jesus – genom alla generationer i evigheternas evighet *(alla släktled in i tidsåldrarnas tidsålder)*.

Amen *(låt det ske, det är sant)*.

4

DEN TROENDES GÄRNINGAR I JESUS (kap 4-

6)

[Efesierbrevets tre första kapitel beskriver den troendes position i Jesus. Nu följer tre kapitel med de praktiska tillämpningarna. Ett återkommande ord är "vandra". Det beskriver hur en kristen handlar och lever ut sitt kristna liv i vardagen.]

Andens enhet

¹ Därför [*tack vare den position vi har fått i Jesus, se kapitel 1-3*] uppmanar (*ber, förmanar*) jag er – jag som är en fånge i Herren – att vandra (*leva ett liv*) värdigt den kallelse ni fått:

² med all ödmjukhet

och mildhet (*saktmod*) [*balanserad och kontrollerad styrka som är fri från hämndlystnad och bitterhet*],

med tålamod,

så att ni [*uthålligt och överseende*] har fördrag med varandra i [*utgivande och osjälvisk*] kärlek,

³ redo (*ivriga, beredda*) att bevara (*vaka över*) Andens enhet

genom (*i*) fridens band.

[*Grekiska sundesmos beskriver något som drar samman och förenar; ett ligament, ledband eller en länk, se Kol 3:14.*]

⁴ Det finns en kropp [*församlingen*] och en Ande, precis som ni också [*en gång*] i er kallelse blev kallade in i ett hopp,

⁵ en Herre, en tro, ett dop,

⁶ en Gud och allas Fader, som är över alla och genom alla och är i alla [*som regerar över, verkar genom och lever i alla sina barn*].

Funktionerna i församlingen

⁷ Åt var och en av oss var nåd given, i proportion till den Smordes (*Kristi*) gåva.

⁸ Därför står det:

När han steg upp i höjden,

ledde han ett paradttåg av fångar
*[djävulen och demoner som blivit besegrade
genom hans död på korset]*
och han gav gåvor till människorna. *[Ps 68:19]*

⁹ Frasen: "han steg upp", vad menas med den?
Innebär det inte att han först steg ner *[från
himlen]* till den lägre delen, nämligen jorden?

*[Judiska rabbiner tolkade Ps 68 utifrån hur Mose
steg upp på berget Sinai, men Paulus visar hur
psalmen talar om Jesu liv, död och uppståndelse,
se Apg 1:9-11. Om Jesus steg upp, måste han ju
också ha stigit ner. Den lägre delen av jorden kan
antingen syfta på jorden, eller på dödsriket under
jorden, se 1 Pet 3:18-20; Ps 63:10.]*

¹⁰ Den som steg ner är också den som steg upp
högt över alla himlarna *[tre finns nämnda i
Bibeln]* för att *[hans närvaro ska]* uppfylla allt
[hela universum].

¹¹ Han gav gåvor *[Jesus själv utvalde och gav
människor som gåvor till församlingen]:*

Några till att bli **apostlar**(budbärare),
och några till **profeter**(förkunnare) *[som talar
inspirerade gudagivna ord om framtiden, samtiden
eller det förflutna],*
och några till **evangelister**(förkunnare av evangeliet),
och några till **pastorer**(herdar) *[över hans hjord]*
och **lärare**(instruktörer) *[som förklarar, lär ut*

logiskt och strukturerat].

[Församlingen liknas vid en kropp där Jesus är huvudet, se Ef 4:15. Det går att se hur dessa fem gåvor har sin motsvarighet i handens fem fingrar; se 1 Kor 12:15, 21:

- Aposteln – tummen som är den kortaste, men mest rörliga, och som når alla andra fingrar för att hjälpa till på det område som behövs.*
- Profeten – pekfingret som pekar ut riktningen.*
- Evangelisten – långfingret som når längst ut.*
- Pastorn – ringfingret som lovat trohet till församlingen och som skyddar den som en herde.*
- Läraren – lillfingret som ger balans åt hela handen.*

Både Paulus och Petrus talar om andliga gåvor av olika slag, se Rom 12:6-8; 1 Kor 12:8-11; 12:28-31; 1 Pet 4:10-11.]

¹² Hans intention var att utrusta (*iordningställa, fullända*) de heliga (*ett avskilt folk*), för att de ska kunna göra tjänst och bygga upp den Smordes (*Kristi*) kropp (*församlingen*),

¹³ tills vi alla kommer fram till trons enighet och kunskapen (*fullständig och korrekt*) om Guds Son, till ett sådant mått av fullvuxen mognad att vi blir helt uppfyllda av den Smorde (*Messias, Kristus*).

¹⁴ Så skulle vi inte längre vara småbarn (*spädbarn*) [*omogna troende*] som [*liksom vågor*]

kastas hit och dit och förs (*forslas*) runt av varje vindkast i läran, genom listiga människors bedrägliga spel (*tärningsspel, fingerfärdighet; falska spel* – gr. *kubeia*), de som har en [*förinställd, beräknande och organiserad*] metod (gr. *methodeia*) som syftar till [*att sprida*] villfarelse.

¹⁵ Utan när vi talar [*och praktiserar*] sanning i kärlek [*den kärlek som är rättfärdig, osjälvisk och utgivande*], så borde vi [*förstärkas och mogna och*] i allt (*i alla saker/ting*) växa upp [*ända fram*] till honom som är huvudet, den Smorde (*Messias, Kristus*),

¹⁶ han från vilken hela kroppen fogas samman och hålls ihop (*hålls samman*) i kärlek, genom det stöd varje led ger, efter varje enskild dels uppmätta kraft (gr. *energeia*), som gör så att kroppen växer till och bygger upp sig själv i kärlek.

Uppmaning till ny moral

¹⁷ Detta säger jag därför och vittnar om (*bekräfta*) i Herren [*Paulus återkopplar till vers 1 och fortsätter med en allvarlig uppmaning*]: Ni ska inte längre vandra (*leva*) som hedningarna vandrar (*lever sina liv*). Deras sinne är tomhet [*lfåfängliga tankar uttömnda på mening*].

¹⁸ Deras förstånd är förmörkat. De är främmande för [*det andliga*] livet i Gud på grund av den okunnighet (*ovilja*) som finns i dem genom deras hjärtas hårdhet (*förhärdelse, envishet, andliga blindhet*).

19 Utan skam (*i ett tillstånd av apati och okänslighet*) har de överlämnat sig själva [*som ett byte*] till lössläppthet (*ohämmad sensualitet, otyglad moral*) för allt slags utövande av orenhet i åtrå (*girighet, själviskhet, begär*) [*allt som deras förmörkade sinnen kräver och är i konstant behov av*].

20 Men detta var inte vad ni lärde er (*förstod*) om den Smorde (*Messias, Kristus*).

21 Om ni verkligen hade lyssnat till honom och blivit undervisade i honom, precis som den sanning som är (*finns*) i Jesus [*att sanningen bor och är personifierad i honom*]:

22 då skulle ni en gång för alla lagt bort er gamla natur (*lämnat ert tidigare sätt att leva*) – som blir mer och mer korrupt genom dess förföriska (*lögnaktiga*) lockelser (*bedrägliga begär*),

23 och istället förnyats till ert sinnes ande [*genom den helige Andes hjälp, se Jud 1:19*],

24 och en gång för alla iklätt er den nya människan, som är skapad enligt Gud (*till Guds avbild*) i sanningens [*Jesus är sanningen, se vers 21 och Joh 14:6*] rättfärdighet och helighet [*gentemot människor och inför Gud*].

[Vid frälsningen läggs den gamla människan bort och den nya ikläds en gång för alla. Däremot är den inre människans förnyelse något som ständigt pågår, då den troende påverkas både av köttet och Anden, se Gal 5:17. Den gamla människan levde efter köttet men den nya lever efter Anden.]

Uppmaningar för det nya livet

²⁵ Lägg därför bort all lögn (*falskhet*) en gång för alla,

låt var och en tala sanning till sin nästa (*sin medmänniska*),

för vi är ju varandras lemmar (*olika delar i en och samma kropp*).

[Paulus uppmanar de troende att vara ärliga och sanna med varandra i sitt tal. Men det räcker inte, de troende måste också vara ärliga med sina känslor. Att lägga locket på och inte prata om problem löser ingenting. Gud har gett människan känslor och vi uppmanas att känna glädje, sorg och vrede. Det går inte att älska det goda och rättfärdighet utan att också hata det onda och orättfärdighet. Nu följer ett bud att faktiskt visa sina känslor.]

²⁶ Var vred (*arg*), men synda inte (*gå inte emot Guds bud, missa inte målet*). Låt aldrig solen gå ner över er förbittring (*irritation, ilska*) [*så att frön av bitterhet sås in*],

²⁷ ge inte [*ett sådant*] utrymme (*rum, tillfälle*) för djävulen.

[Paulus citerar från Ps 4:5: "Bli vred, synda inte, tänk efter i era hjärtan på er bädd och var stilla. Selah." Det avslutande hebreiska ordet Selah beskriver troligtvis en paus, och i så fall illustreras på ett praktiskt sätt eftertanke och reflektion. Paulus skriver om den sista delen med lite andra ord, men med samma betydelse.]

Det finns tre ord för vrede i grekiskan, och alla finns representerade i detta kapitel:

- Grekiska thumos beskriver ett hett temperament som kokar över och översätts med "häftighet", det förbjuds i vers 31.*
- Det andra ordet är parorgismos och översätts "förbittring", se vers 26b. Det har att göra med irritation och långsinthet. Det är naturligt att känna detta, men är farligt att hårbärgera i hjärtat under lång tid.*
- Den vrede som vi uppmanas känna är orge, se vers 26a. Samma ord används också i vers 31 där den fördöms om den sker impulsivt. Paulus prisar korintierna för att de kände vrede inför synd och orättfärdighet, se 2 Kor 7:11. Jesus kände vrede över fariséernas tystnad och ovilja att svara på frågan om det var tillåtet att göra gott på sabbaten, se Mark 3:5. Jesu ilska är dock inte okontrollerad. Först dagen efter att han studerat hur man sålde och köpte i templet agerar han, se Mark 11:11, 12, 15.*

Att ordet "utrymme" används i vers 27 associerar också till inledningen av Psalm 4: "När jag är trängd ger du mig rum", se Ps 4:1. Att låta vreden ta överhanden och hämnas är att ge djävulen utrymme, i stället för att lämna rum för Guds straff, se Rom 12:19.]

28 Den som stjäla ska sluta stjäla, i stället arbeta på ett ärligt sätt med sina egna händer, så att han kan ge åt dem som lider nöd.

[Den som stjälar uppmanas att i stället arbeta. Paulus betonar att arbetet ska vara ärligt, vilket indikerar att ohederliga affärer och svindleri också är stöld. Det räcker alltså inte att bara sluta med ett dåligt beteende. I stället för att drivas av själviskhet, där man vill ta från andra, blir motivationen att kunna ge till andra. Samma princip gäller även våra ord som är nästa punkt.]

²⁹ Låt inte något omoraliskt tal (ordagrant: ruttet ord) [dvs. tal/skämt som är av dålig kvalitet och därför ohälsosamt och opassande att använda] komma ut (fara fram; gå vidare) ur er mun, utan bara sådant som är gott och hjälper till att bygga upp där det behövs (det som är bra för den nödvändiga/behövliga uppbyggelsen), så att det gynnar (ordagrant: skulle ge nåd åt) dem som lyssnar.

³⁰ Och bedröva inte Guds helige Ande, som ni har fått som ett sigill (blivit försäkrade med) för återlösningens dag [med en slutgiltig befrielse genom Jesus från ondska och syndens konsekvenser].

[I vers 15 uppmanar Paulus att tala och praktisera sanning i kärlek och i vers 25 att lägga bort lögnen och tala sanning. I ordet för nåd (gr. charis, i vers 29) ryms Paulus önskan att det skulle bli till välsignelse och glädje och föda tacksamhet hos dem som hörde på.]

³¹ Låt all

bitterhet (*allt hat*) [*från en bitter rot som leder till bitter frukt, se Heb 12:15; Apg 8:23; Rom 3:13-14*]
och häftighet (*allt hett temperament; alla upprörda känslor*)

och vrede (*allt dåligt humör*)

och klagan (*allt gnäll; alla dispyter*)

och nedvärderande tal (*allt smädande; allt hårt föraktfullt tal*)

vara långt ifrån er,

tillsammans med all ondska (*illvilja; önskan att skada; alla onda planer*).

[Denna uppräknings har ett "och" mellan varje enskild synd. Detta skrivsätt visar att varje synd är lika allvarlig.]

³² Var i stället vänliga (*goda, hjälpsamma*) mot varandra, ömsinta (*förstående, medkännande*)

–

förlåt alltid (*var generösa i er attityd; visa alltid nåd mot*) varandra,

precis som Gud i den Smorde (*Messias, Kristus*) förlät er (*visade er nåd; var generös mot er*).

[Paulus nämner två egenskaper (vänliga, ömsinta) och skriver inte "och" mellan dessa i grundtexten. Detta visar troligen att han egentligen skulle ha kunnat fortsätta med fler beskrivande ord, men att själva slutsatsen utifrån dessa egenskaper utgör tyngdpunkten: att förlåta och agera på samma sätt som Jesus. Här används inte det vanliga ordet för att förlåta, aphiemai]

(som har betydelsen att "släppa något", se Matt 6:12), utan charizomai, som har innebörden att generöst unna varandra frihet och favör – på samma sätt som Gud har gett oss friheten och nåden i Jesus.]

5

Vandra i kärlek

¹ Imitera därför Gud (var därför Guds efterföljare), som [hans] älskade barn,

² och vandra (lev) i kärlek, precis som också den Smorde (Messias, Kristus) [osjälviskt] älskade oss och utgav sig själv för oss som en offergåva och ett väldoftande offer (slaktoffer) åt Gud.

³ Men

sexuell omoral (otukt – gr. porneia)

och all (all slags; varje form av) orenhet

eller girighet (glupskhet; begär efter mer – och då åsyftas främst det materiella)

ska inte ens nämnas [ryktas om att det finns] bland er. Sådant passar sig inte bland de heliga [Guds utvalda folk – som är avskilt att agera annorlunda än världen].

[Grekiska konjunktionen de (översätts: men, nu, osv.) binder ihop sammanhanget med vers 1-2 och förstärker hur själviskhet på det sexuella och materiella området är så långt ifrån ett liv i osjälvisk kärlek man kan komma. Sexuell omoral/otukt syftar på en ogift person som har sexuella relationer med andra, medan äktenskapsbrott handlar om en maka/make som

är otrogen i sitt äktenskap. Här används dock sexuell omoral/otukt i en bredare mening och syftar på all sexuell orenhet. Ordet "eller" sätter girighet som en egen kategori. Både sexuell och materiell synd kommer från samma svaghet i den fallna naturen – ett omättligt habegär som uppfylls på otillåtet sätt.]

⁴ Låt det inte heller finnas:

fräckhet (skamlighet, obscena gester och tal),
dåraktigt (tanklöst, lättsinnigt) tal
och vulgära smutsiga skämt (syrlig ironi; som inte är passande).
Höj i stället er röst i tacksamhet [till Gud].

[Det är enda gången i NT dessa tre ord används. Det första ordet, gr. aischrotes, beskriver sådant som är skamligt och smutsigt och inkluderar gester osv. Det andra ordet, gr. moro-logia, som beskriver dåraktigt och lättsinnigt tal. Det tredje ordet är eu-trapelia där eu betyder "smidig/lätt" och trapelia betyder "böja/svänga". Ursprungligen beskrev det en förmåga att anpassa sig och följa med i en konversation, och var en av Aristoteles dygder. Ordet kom dock senare att användas för grova oanständiga skämt.]

⁵ För detta kan ni vara säkra på:

Ingen som praktiserar sexuell omoral (otukt – gr. porneia),
ingen oren människa,

ingen girig (*med materiellt habegär*) – en sådan person är en avgudadyrkare –

[Påståendet gäller främst den sista punkten där pengar och välstånd har ersatt Gud i tillbedjan, se Matt 6:24; Fil 3:19; 1 Joh 2:15, men gäller även för de två första punkterna då det skapade tillbeds i stället för Skaparen, se Rom 1:25]

har någon del i den Smordes (Kristi) och Guds rike. *[Samma tre ord som nämndes i vers 3 upprepas här. Det som upptar en människas främsta längtan och önskan vid sidan av Gud är en avgud, se Matt 6:24.]*

⁶ Låt ingen bedra er med tomt prat (*grundlösa argument, ursäkter*) *[som tonar ner allvaret med sexuell orenhet och materiellt habegär]*, för genom sådana synder kommer Guds vrede (*straffdom*) över olydnadens barn.

Vandra i ljus

⁷ Delta därför inte (*var därför inte delaktiga tillsammans*) med dem *[låt er inte associeras med dem och deras livsstil, inte heller genom hur ni talar, se vers 6]*.

⁸ Förut (*tidigare*) var ni ju mörker, men nu är ni *[nu sprider ni tillsammans] ljus [singular] i Herren*.

Vandra *[lev då alltid aktivt]* som ljusets barn

⁹ för (*eftersom*) ljusets frukt *[singular, se även Gal 5:22-23]* är

varje form av godhet,

rättfärdighet
och sanning.

¹⁰ Pröva [*undersök kontinuerligt, acceptera och samtyck till*] vad som är välbehagligt för Herren [*det som är gott, rätt och riktigt och som gläder honom*].

¹¹ Och ha inte del i (*gemenskap med; delta inte gemensamt med*) [*identifiera er inte med – gr. synkoinoneite*] mörkets ofruktbara gärningar, utan exponera (*motbevisa, bemöt, tillrättavisa, kullkasta*) hellre [*visa dem som ligger bakom dessa gärningar på felaktigheter i stället*],

¹² för vad som i hemlighet sker [*gr. kruphe – vad som i skymundan försiggår*] under dem [*dessa människors auktoritet; ordagrant: ”för de saker som i hemlighet sker under deras”*] är det till och med skamligt att tala om. [*Det grekiska adverbet kruphe kommer från verbet krupto att dölja/gömma.*]

¹³ Men alla [*dessa*] saker som exponeras (*motbevisas*) [*se vers 11*] blir synliga (*uppenbaras; visar sig*) under ljuset [*kommer fram under ljusets auktoritet; ordagrant ”under ljusets”*], för allt det som blir synligt (*uppenbarat*) är ljus.

¹⁴ Därför säger han [*det är av den anledningen som det heter*]:

Vakna du som sover!
Och stå upp från de döda,

så ska den Smorde (*Messias, Kristus*) lysa över dig.

[Fritt citerat från Jes 26:19; 60:1-2. Strofen kan vara tagen från en tidig hymn.]

Vandra i vishet

¹⁵ Var alltså noggranna med (se därför exakt till) hur ni vandrar *[reflektera, överväg noga konsekvenserna av hur ni uppför er, särskilt bland de utomstående]* – inte som ovisa utan som visa.

¹⁶ Ta väl vara på (gör det bästa möjliga av; ordagrant "köp tillbaka") varje tillfälle, för dagarna är onda *[fyllda av hårt arbete, problem, stress, möda och smärta]*.

[Samma tanke uttrycks nästan ordagrant i Kol 4:5. Där uttrycker Paulus också i klartext att det gäller att ta vara på varje tillfälle i mötet med utomstående.]

¹⁷ Var därför inte oförståndiga (tanklösa, dåraktiga; utan insikt/perspektiv) *[handla inte ologiskt, förhastat och oförsiktigt, se Luk 11:40]*, utan förstå *[reflektera strukturerat och lägg ihop alla fakta så att ni kommer fram till]* vad som är Guds vilja (önskan).

¹⁸ Och drick er inte berusade (var inte druckna/fulla) på vin, för det leder till omåttlighet *[ordagrant: "ofrälsthet" – gr. asotia (motsatsen till frälsning – gr. soteria); dvs. ett destruktivt och utsvävande liv utan räddning och beskydd]*. Låt er i stället uppfyllas av (fyllas med) Anden *[den helige Ande]*.

¹⁹ Tala ständigt till varandra med:

psalmer [*från Psaltaren, men även andra bibelböcker*],

hymner [*mänskligt komponerade lovsånger*]
och andliga sånger [*generell term – kan också syfta på sång i anden, se 1 Kor 14:15*].

Sjung (*prisa*) och spela (*slå an strängar*)
av hela ert hjärta till Herren.
[*All musik i församlingen har sin källa i hjärtat och är riktad till Herren, se även Kol 3:16.*]

²⁰ Tacka ständigt Gud Fadern för allt,
i vår Herre Jesu den Smordes (*Kristi*) namn.

²¹ Underordna er (*inta en frivillig position av samarbete med*) varandra [*inte i människofruktan utan*]
i vördnad (*fruktan*) för den Smorde (*Messias, Kristus*).

[*Fyra grekiska particip – tala, sjung/spela, tacka, underordna – hör till verbet "bli fylld" i vers 18. Sång och musik har en stor plats, men även tacksamhet och ömsesidigt underordnande karaktäriserar en andefylld kristen.*]

Underordna er varandra – men först och främst Herren (5:22-6:9)

Hustrur och män
[*Att vandra värdigt kallelsen, se Ef 4:1, påverkar alla områden, och det börjar i de närmaste relationerna. Paulus tar nu ett exempel från ett*

kristet hushåll. En familj i Romarriket var stor. I hushållet fanns inte bara föräldrar och deras barn, utan också vuxna barn, deras makar, mor- och farföräldrar och ibland även slavar. Det fanns olika typer av slavar. Utifrån sammanhanget syftar detta på slavar som fungerade som tjänstefolk. De skötte om hushåll, barn och mark. I en kultur där hustrur, barn och slavar ansågs vara ägodelar visar evangeliet på varje människas unika värde. Hustrun tilltalas som en jämlike och slavar ska behandlas rättvist.

Denna vers har inget eget verb i grekiskan, det är underförstått utifrån föregående vers 21. Samtidigt som ett nytt stycke inleds är det tydligt kopplat med att vara fylld av Ande och ett ömsesidigt frivilligt underordnande från alla parter.]

²² *Hustrur, underordna er (inta en frivillig position av samarbete med) era män, på samma sätt som de underordnar sig Herren.*

²³ *För en man är sin hustrus huvud, på samma sätt som den Smorde (Messias, Kristus) är församlingens huvud, han som beskyddar (bevarar, räddar) sin kropp [församlingen].*

²⁴ *Ja, som församlingen underordnar sig (intar en frivillig position av samarbete med) den Smorde (Messias, Kristus),*

så ska hustrurna också i allt underordna sig (inta en frivillig position av samarbete med) sina män.

²⁵ Män [gifta män], älska [osjälviskt och utgivande] era hustrur, på samma sätt som den Smorde (Messias, Kristus) [osjälviskt] älskat församlingen och utgivit (överlämnat) sig själv för henne.

²⁶ [Vers 26 och 27 är symmetriskt strukturerade i en form som kallas kiasm. Detta innebär att temat i första raden hör ihop med temat i den sista, temat i andra raden med näst sista osv. I en kiasm återkommer ofta ord och fraser. "Helga" i vers 26 hör ihop med sista radens "helig" i vers 27 och frasen "renat med vatten" hör ihop med "utan fläck". Det centrala budskapet är att Jesus är brudgum och församlingen hans brud. Strukturen och placeringen visar att det inte är äktenskapet som är en bild som appliceras på Jesus och församlingen. I stället är Jesus och församlingen förebilden och prototypen för äktenskapet.]

Han gjorde det för att helga (avskilja) den [församlingen] för Gud,

sedan han renat den med vatten, i kraft av ordet.

²⁷ Han gjorde det för att presentera församlingen bredvid sig själv i härlighet [som sin brud],

utan fläck, skrynkla eller något sådant,

helt helig och utan någon defekt.

²⁸ Det är så männen ska [osjälviskt och utgi-

vande] älska sina hustrur
– som sina egna kroppar.

Den som älskar sin egen hustru älskar sig själv.

²⁹ För ingen har någonsin hatat sin egen kropp
(sitt eget kött),

utan tar i stället hand om och sköter om den.
Så gör den Smorde (Messias, Kristus) med församlingen,

³⁰ eftersom vi är delar av hans kropp.

³¹ Av den anledningen ska en man lämna sin far
och mor (*beroendet av dem*)

och vara förenad med (*hålla sig till*) sin hustru,
och de två ska bli ett kött.

[Citat från 1 Mos 2:24. I äktenskapet skapas inte bara något nytt. Paret "lämnar" sitt beroende till föräldrar för att "hålla sig till varandra" och skapa en ny familj. Därför är äktenskapet inte bara en privat angelägenhet utan något som också involverar omgivningen. Ceremonier, ringar och löften inför vittnen är viktiga beståndsdelar i ett bröllop.]

³² Detta mysterium är stort (*här finns en djup sanning som nu är uppenbarad*), och då talar jag om [*relationen mellan*] den Smorde (Messias, Kristus) och församlingen. [*I Höga Visan beskrivs och uppenbaras mer av detta mysterium.*]

³³ Hur som helst [*låt oss inte gå in på detta mer, utan gå tillbaka till relationen mellan make och maka*]. Varje man ska älska sin hustru på detta sätt [*osjälviskt och utgivande, på samma sätt som*

Jesus älskar sin församling, se vers 25], som sig själv, så får han se att hustrun kommer att respektera (uppskatta, värdesätta, högakta) sin man. [1 Pet 3:2]

6

Barn och föräldrar

[Uppfyllelsen av den helige Ande (Ef 5:18) gör att goda relationer kan bevaras mellan barn och föräldrar.]

¹ Barn, lyd era föräldrar i Herren, för detta är rätt.

² "Hedra (värdesätt, högakta, respektera) din far och din mor."
[Citat från 2 Mos 20:12 och 5 Mos 5:16.]

Detta är det första (främsta, viktigaste) budet med ett löfte:

³ "så att det går dig väl (ska gå bra för dig),
och du får leva länge på jorden." [2 Mos 20:12;
5 Mos 5:16]

⁴ Och fäder [föräldrar, pluralformen syftar ibland på båda föräldrarna, se Heb 11:23], reta inte upp (provocera inte) era barn [så att de rasar inombords], utan uppfostra dem i stället i Herrens disciplin (träning, tuktan) och förmaning (tillrättavisning) [så att de mognar och tränas att ta emot råd och vägledning.]

[Paulus uppmanar föräldrar att inte provocera fram känslor av agg eller vrede (gr. parorgizo)]

hos sina barn. En förälder ska inte hyckla, agera orimligt eller falskt. Allt sådant kan krossa barnets hjärta, se Kol 3:21.]

Slavar och herrar

[Slaveriet var utbrett i Romarriket. Vid den tiden Paulus skriver sina brev var troligtvis hälften av befolkningen slavar. I församlingen fanns slavar och välbärgade familjer som hade slavar. Ett sådant exempel är Filemon i Kolossai. I Filemonbrevet, som skrevs och skickades samtidigt med detta brev, uppmanar Paulus honom att ta emot en förrymd slav som kommit till tro. Han är inte bara en slav, utan nu också en älskad broder, se Filemon 1:16. I Kolosserbrevet, som även det skrivs samtidigt som Efesierbrevet, skriver Paulus att i den nya skapelsen finns inte längre slav eller fri, se Kol 3:11. Vad innebar det uttalandet i en församling som växte och bestod av både slavar och fria? Även om tiderna har förändrats gäller principerna i detta stycke även arbetstagare och arbetsgivare i vårt västerländska samhälle.]

Det är anmärkningsvärt att det inte finns något uttryckligt förbud mot slaveri i Bibeln. Paulus uppmanar slavar att bli fria på laglig väg om den möjligheten ges, se 1 Kor 7:21-24. Evangeliet omkullkastar inte sociala institutioner genom revolution, däremot har slaveriet avskaffats överallt där evangeliet har gått fram. Evangeliet förändrar människors hjärtan, vilket i sin tur förändrar samhället.]

⁵ Slavar (*tjänare*), lyd era mänskliga herrar med samma fruktan (*respekt*), bävan och motiv i hjärtat som ni lyder den Smorde (*Messias, Kristus*). [*Paulus betonar skillnaden mellan mänskliga herrar och Jesus som är smord som kung över både slavar och herrar, se vers 9.*]

⁶ Var inte inställsamma ögontjänare som bara vill behaga människor,

utan var den Smordes (*Kristi*) tjänare som gör Guds vilja helhjärtat.

⁷ Arbeta villigt (*med entusiasm*) som tjänare, på samma sätt som [*ni tjänar*] Herren och inte bara människor,

⁸ medvetna om att alla som gör ett gott arbete, vare sig han är slav eller fri, får sin belöning från Herren.

[Till skillnad från det dåtida romerska idealet, där målet var att äga slavar för att själv inte behöva arbeta, har Bibeln en annan syn som värdesätter arbete, se 1 Mos 2:2-3; 2 Mos 20:9. Jesus arbetade som hantverkare, se Matt 13:55. Paulus arbetade också med sina händer som tältmakare, se Apg 18:3.]

I detta stycke finns nyckeln till hur kampen mot sociala orättvisor ska utkämpas. Det är inte genom revolution och väpnad kamp. I stället är det förvandlade hjärtan som underminerar ojämlikheten i samhället. Församlingen är unik. I detta brev riktar sig Paulus till både slavar och herrar; se vers 5 och 9. I hednatemplen och varje annan instans i samhället var det skillnad

mellan slav och fri. I församlingen satt slav och herre bredvid varandra som jämlikar. Man firade gudstjänst och åt tillsammans.]

⁹ Herrar,

behandla era slavar på samma sätt. Sluta att hota dem (*med hårda ord*).

Kom ihåg att i himlen har ni båda samma Mästare, och han är inte partisk (*har inga favoriter; gör inte skillnad på människor*).

Bli starka i Herren

¹⁰ Till sist: Bli starka (*bemyndigade, berättigade, "möjliggjorda"*) i Herren, och i hans makts (*förmågas*) styrka (*kraft, herravälde*). [*Genom att vara förenade med honom kan vi hämta kraft från hans mäktiga styrka.*]

¹¹ Ta på (*iklä*) er hela Guds vapenrustning [*Paulus tar en soldats rustning som exempel*] för att ni ska kunna (*så att ni får kraft att*) stå emot djävulens [*lömska*] knep (*listiga planer; konster; svek, trick, bedrägerier, intriger, strategier och metoder – gr. methodeia*).

[*I detta brev beskrivs tre positioner. En troende sitter tillsammans med Jesus (Ef 2:6), vandrar tillsammans med andra troende (Ef 2:10; 4:1, 17; 5:2, 8, 15) och står emot den onde (Ef 6:11, 13, 14). Djävulens angreppssätt är att ljuga och bedra, och han följer samma mönster gång på gång.*]

¹² För vår brottningskamp är inte mot (*med*) kött och blod (*ordagrant: blod och kött*) [*människor*],

utan:

Mot härskarna (*furstarna* – gr. *archas*).

[Ledare från urgamla tider – troligtvis demoner av hög rang sedan Lucifers fall. Arche (sing.) har även militär anknytning och finns med i stratopedarche, som syftar på ett armébefäl (ordet förekommer i vissa handskrifter av Apg 28:16 om vaktstyrkans gruppbefäl). Verbet archo innebär att vara först i rang och att regera. Ordet ingår i chili-archos – en anförare som för befälet över en styrka på tusen man, se Joh 18:12; Apg 21:31; 22:24; 23:17.]

Mot makterna (*väldigheterna, auktoriteterna* – gr. *exousia*).

*[Auktoriserade makthavare och dignitärer, syftar även på politiska och religiösa strukturer, lagar och system som ärkeledarna (gr. *archas*) verkar genom.]*

Mot världshärskarna (gr. *kosmokrator*) här i mörkret (*detta mörkers världshärskare*).

[Ordet för världshärskare består av kratos – herravälde; utövad kraft/råstyrka (från krato – att greppa tag i och lägga under sig) och kosmos – värld. Kosmos härrör från kosmeo vars innebörd är att ställa i ordning någonting. I förlängningen blir innebörden: "detta mörkers ordnade herravälde/utövade råstyrka". Ut-

trycket är också en militär term för träningsläger och kan syfta på demoner tränade för olika specifika uppgifter.]

Mot ondskans andemakter i det himmelska (i de himmelska världarna) [atmosfären kring jorden, se Ef 2:2; 2 Kor 12:2].

[Hierarkiskt uppdelad ondska och härskare över luften i olika regioner.]

[I vers 11-12 används det grekiska ordet pros sju gånger. Det har innebörden: mot, emot, till, fram till, nära intill, vid, inför och med. Prepositionen skildrar en närkamp ansikte mot ansikte mot mörkrets krafter. Johannes beskriver med samma ord hur Ordet fanns vid Guds sida i begynnelsen, se Joh 1:2. Fienden däremot, attackerar och försöker listigt närma sig för att få oss ur balans och falla. Kampen liknas vid de grekiska spelens olika brottningsgrenar där deltagarna tävlade nakna. Striden mot ondskan är en närkamp som inte kan utkämpas på avstånd. Den mest blodiga och farligaste grenen var pankration, en allkamp där alla medel var tillåtna. Djävulen skyr inga medel och tvekar inte att använda fula knep för att försöka få den troende på fall.]

Vapenrustningen

[Under den tvååriga fångenskapen i Rom satt Paulus fastkedjad vid en romersk soldat i fyratimmarspass, se Fil 1:13-14. Paulus använder nu den

romerska soldatens utrustning för att illustrera den andliga kampen varje troende står inför.]

¹³ Därför [på grund av att ni är i en andlig kamp, vers 12], ta på er (ta upp; för att bära och använda) hela Guds vapenrustning, så att ni kan göra motstånd på den onda dagen [en period av fara, demonisk ondska eller stora frestelser], och stå upprätt [som segrare i striden] efter att ha fullgjort allt.

¹⁴ Stå alltså upprätt [behåll fältet och backa inte från er position] sedan ni:

Spänt (spänt om, fäst upp)**sanning**[som bälte, gördel] runt höfterna.

[Ordagrant: "omgärdat era höfter med sanning" dvs. försett höfterna med ett omringande skydd av sanning – ett bälte eller en gördel som stöttade upp soldaten så att alla andra delar av rustningen också kunde brukas på rätt sätt. Att vara sann, äkta och trogen Jesus är grunden i all andlig krigföring. Hyckleri och osanning blir annars som lösa kläder och illasittande skydd som hindrar rörligheten.]

Iklätt er **rättfärdighetens bröstpansar**.

[Bröstpansaret skyddade hjärtat och de vitala delarna. Genom tron på Jesus får en människa ta del av Guds rättfärdighet, och är fullständigt förlåten all synd. Utan ett rent samvete blir

vi paralyserade och faller offer för fiendens anklagelser.]

¹⁵ Snörat [*spänt fast sandaler under*] fötterna med beredskap (*beredvillighet, skyndsamhet, iver*) som **fridens evangelium**[*det goda budskapet om frid med Gud och människor, Guds välsignelse på alla områden, frälsning, trygghet och evigt liv efter döden*] ger.

[En romersk soldats skor var gjorda av läder och metall och snörades fast. Under skorna var spikar, så att han stod stadigt. Att ha frid med Gud ger en lätthet att avancera framåt, men gör också att vi kan stå stadigt mitt i striden. Vers 14-15 är en mening i grekiskan, följd av vers 16-20 vilket visar hur dessa punkter hör ihop.]

¹⁶ Framför allt (även i betydelsen "framför de andra skydden", se vers 14-15), ta upp (lyft upp för att bära och använda)**trons sköld**, genom vilken ni [*tillsammans*] kan släcka den ondes alla brinnande pilar.

[Här hänvisas till den stora rektangulära lätt välvda stridsskölden som kallades för "dörren" (lat. scutum) och som var över en halv meter bred och mer än en meter hög. Sköldens stora mått gjorde att den omslöt hela soldaten när han kröp ihop bakom den. På samma sätt har alla kristna blivit tilldelade ett mått av tro, se Rom 12:3. Här finns även en koppling till att tron på Jesus är dörren för att bli räddad, se Joh

10:9. På sköldens framsida fanns en markering som visade vilken legion soldaten tillhörde. Trons sköld markerar tillhörighet. De romerska legionärerna kunde bilda en mur av sköldar, en "testudo" (sköldpadda) och förflytta sig i grupp utan att någon kom till skada. Rätt använd, tillsammans med andra troende, ger trons sköld ett fullständigt skydd mot fiendens alla brinnande pilar.]

¹⁷ Ta emot (välkomna) **frälsningens** hjälm [som bevarar dina tankar och ger hopp om befrielse].

[På samma sätt som hjälmen skyddade den romerska soldatens huvud, skyddar frälsningens hjälm den troendes huvud och sinne. Hjälmen var den sista delen av rustningen som soldaten tog på sig innan strid. I 1 Thess 5:8 beskriver Paulus hjälmen som "hoppet om frälsning". Hoppet är en av tre aspekter av frälsningen. I hoppet ser den troende fram mot en dag av fullständig befrielse med en ny uppståndelsekropp, men frälsningen är också något som redan skett när den togs emot av nåd i tro, se Ef 2:5, 8. Samtidigt är frälsningen också en pågående helgelseprocess, se Fil 2:12. Samma betydelse finns i Fil 2:12 där Paulus uppmanar de troende att "arbeta" på sin frälsning och befrielse. Frälsningens hjälm har att göra med befrielse och förmågan att tänka klart.

Ett annat ord än i vers 13 används här för "ta". Detta ord har innebörden att ta emot och välkomna som en gåva.]

Ta [också] emot (välkomna) Andens svärd, som är **Guds ord**.

[Svärdet (gr. machaira) är ett kortare sticksvärd som användes av infanteriet och som på latin kallades gladius. Här används inte det grekiska ordet logos för det skrivna ordet utan rhema, som är ett specifikt ord levandegjort av den helige Ande. Det är bara den del av Guds ord som vi känner till och förstår som vi kan använda för att vinna segern, se Joh 8:32. Svärdet användes både för att parera fiendens utfall och för att gå till motattack, se Matt 4:1-11.]

¹⁸ *[Stå fasta och ta upp hela vapenrustningen, se vers 14-17:] Genom all [slags]**bön**(i förtroligt bönesamtal) och vädjan (för personliga behov) [1 Tim 2:1] när ni alltid [vid varje givet tillfälle] ber i Anden, och [just] för detta syfte vakar med all uthållighet och vädjan för alla de heliga (Guds utvalda folk).*

[En romersk soldat hade också spjut som ingick i utrustningen. Det är inte otroligt att Paulus nu liknar bönen vid ett spjut som kan kastas framåt och förbereda vägen. Det specifika ordet för uthållighet gr. proskarteresis förekommer endast här. Det beskriver en stark vilja att inte ge upp – seger kan endast ges i samarbete med Gud.]

¹⁹ Även för mig – [be] att när jag öppnar min mun

skulle ett ord (*gr. logos*) ges mig att i frimodighet tillkännage (*kungöra, förkunna, proklamera*) evangeliets mysterium [*de goda nyheterna som nu är uppenbarade*]

²⁰ för vilket jag är en ambassadör [*högsta auktoritet som representerar ett rike i ett annat land*] i kedjor (*ordagrant: i kedja eller i boja – dvs. i fångenskap*). Be att jag i detta skulle vara frimodig, så att jag talar som jag bör (*som det anstår mig att tala*).

Personliga hälsningar

²¹ Men för att ni ska veta hur jag har det, och vad jag gör, kommer Tychikus, en älskad broder och trogen tjänare i Herren, att berätta allt för er:

²² Honom skickar jag till er för just detta syfte, så ni får veta hur vi har det (*våra omständigheter*), och han kan glädja (*uppmuntra, styrka, trösta, lätta*) era hjärtan.

[Tychikus var en av Paulus trogna reskamrater och medhjälpare, se Apg 20:4; 2 Tim 4:12; Tit 3:12. Tillsammans med Tychikus finns även Onesimus. De reser strax vidare österut till Kolossai med Kolosserbrevet och Filemonbrevet, se Kol 4:7-9.]

²³ Frid till er syskon (*bröder och systrar i tron*),
och kärlek
med tro,
från Gud, Fadern
och Herren Jesus den Smorde (*Messias, Kristus*).

²⁴ Nåd (*Guds oförtjänta favör*) vare med er alla

som osjälviskt utgivande älskar vår Herre
Jesus den Smorde (*Messias, Kristus*)
i uppriktig (*ren, äkta, bestående, livslång*)
kärlek.

Amen (*låt det bli så, det är sant*).

**Svenska Kärnbibeln - en expanderad
översättning
Swedish: Svenska Kärnbibeln - en expanderad
översättning (New Testament)**

copyright © 2017-2024 Svenska Kärnbibeln

Language: Swedish

Contributor: Svenska Kärnbibeln

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2025-07-10

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 19 Dec 2025 from source files dated 10 Jul 2025

c5cfac14-0500-50d4-bd1a-4691a8b8b3b6